

Eerste bevindingen en selectieadvies

Professor Bellefroidstraat 22
Gemeente Nijmegen

Inventariserend Veldonderzoek, proefsleuven (IVO-P)

Archis3-zaakidentificatienummer: 4882287100

Projectcode (intern): Pbs2

Nijmegen

BRL SIKB 4000
certificaatnr. ERA-017-004d
protocollen 4003
4004

Bureau Archeologie en Bodemkwaliteit (SR40)
Gemeente Nijmegen
Nieuwe Dukenburgseweg 21, 6534 AD Nijmegen
Postbus 9105, 6500 HG Nijmegen

Auteur: Antoinet Daniël
Datum: 11-01-2021

Autorisatie	
Bevoegd Gezag	11-01-2021
Paul Franzen	

Administratieve gegevens

zaakidentificatienummer	4882287100
projectcode intern	Pbs2

projectnaam	Professor Bellefroidstraat 22
provincie	Gelderland
gemeente	Nijmegen
plaats	Nijmegen
toponiem	Professor Bellefroidstraat 22
kaartbladnummer	40C
kadastrale gegevens	NMG00, sectie B, nr. 4249
x-y coördinaten	(x) 188152 – (y) 426762 (NW) (x) 188195 – (y) 426757 (NO) (x) 188192 – (y) 426710 (ZO) (x) 188149 – (y) 426707 (ZW)
NAP-hoogte	ca. 34,00 - 34,70 m +NAP
CMA/AMK-status	n.v.t.
Archis3-zaakidentificatienummer(s)	n.v.t.
status Archeologische Beleidskaart, gemeente Nijmegen	waarde 2 (terrein met een archeologisch belang), terrein Z-10
oppervlakte plangebied	2.263 m ²
oppervlakte onderzoeksgebied	ca. 300 m ²
geomorfologische context	spoelzandwaaier (sandr)
grondwaterkundige gegevens	onbekend, gemiddelde grondwaterstand is 8,5 m +NAP
huidig grondgebruik	braakliggend terrein

opdrachtgever	Gemeente Nijmegen - Afdeling Projectontwikkeling, contactpersoon: Frank Engelen
bevoegd gezag	Gemeente Nijmegen
deskundige namens bevoegd gezag	Carmen Harmsen / Paul Franzen
uitvoerder	Bureau Archeologie en Bodemkwaliteit, gemeente Nijmegen (BABN)
plaats binnen archeologisch proces	Inventariserend Veldonderzoek, proefsleuven (IVO-P)
periode uitvoering veldwerk	13 augustus en 11 en 12 november 2020, 6 en 7 januari 2021
beheer en plaats vondsten en documentatie	Depot voor Bodemvondsten van de Gemeente Nijmegen (DBGN)

1 Inleiding

In opdracht van de gemeente Nijmegen heeft Bureau Archeologie en Bodemkwaliteit van de gemeente Nijmegen (BABN) in augustus en november 2020 en in januari 2021 een proefsleuvenonderzoek (Inventariserend Veldonderzoek; IVO-P), uitgevoerd in het plangebied Professor Bellefroidstraat 22 te Nijmegen (gemeente Nijmegen, figuur 1). In het plangebied is voorafgaand aan het proefsleuvenonderzoek het voormalige Nijmeegs Tandtechnisch Laboratorium gesloopt en in de toekomst wordt op deze locatie een nieuw GGD gebouw gerealiseerd. De exacte locatie en funderingsdiepte daarvan is nog niet bekend. De bodem ter plaatse van het voormalige onderkelderde pand en de daarvoor gegraven bouwkuip is tot 2,5 m - mv verstoord, waardoor de kans op archeologische resten hier nihil was. Buiten de bouwkuip konden archeologische resten echter nog wel aanwezig zijn. De toekomstige graafwerkzaamheden ten behoeve van het nieuwe GGD gebouw vormen een dusdanige bedreiging dat het archeologische bodemarchief ter plaatse grotendeels of geheel vernietigd zal worden.

Het terrein is volgens de archeologische beleidskaart van de gemeente Nijmegen gelegen in een zone met een archeologisch belang (waarde 2, terrein Z-10, Weg naar Mook en Cuijk). Het Facetbestemmingsplan Archeologie van de gemeente Nijmegen¹ schrijft bij grondwerkzaamheden over een oppervlak van minimaal 100 m² in waarde 2 gebieden voor dat alle verstoringen (inclusief sloop beneden maaiveld) van meer dan 30 cm onder het maaiveld voorafgegaan dienen te worden door archeologische maatregelen.

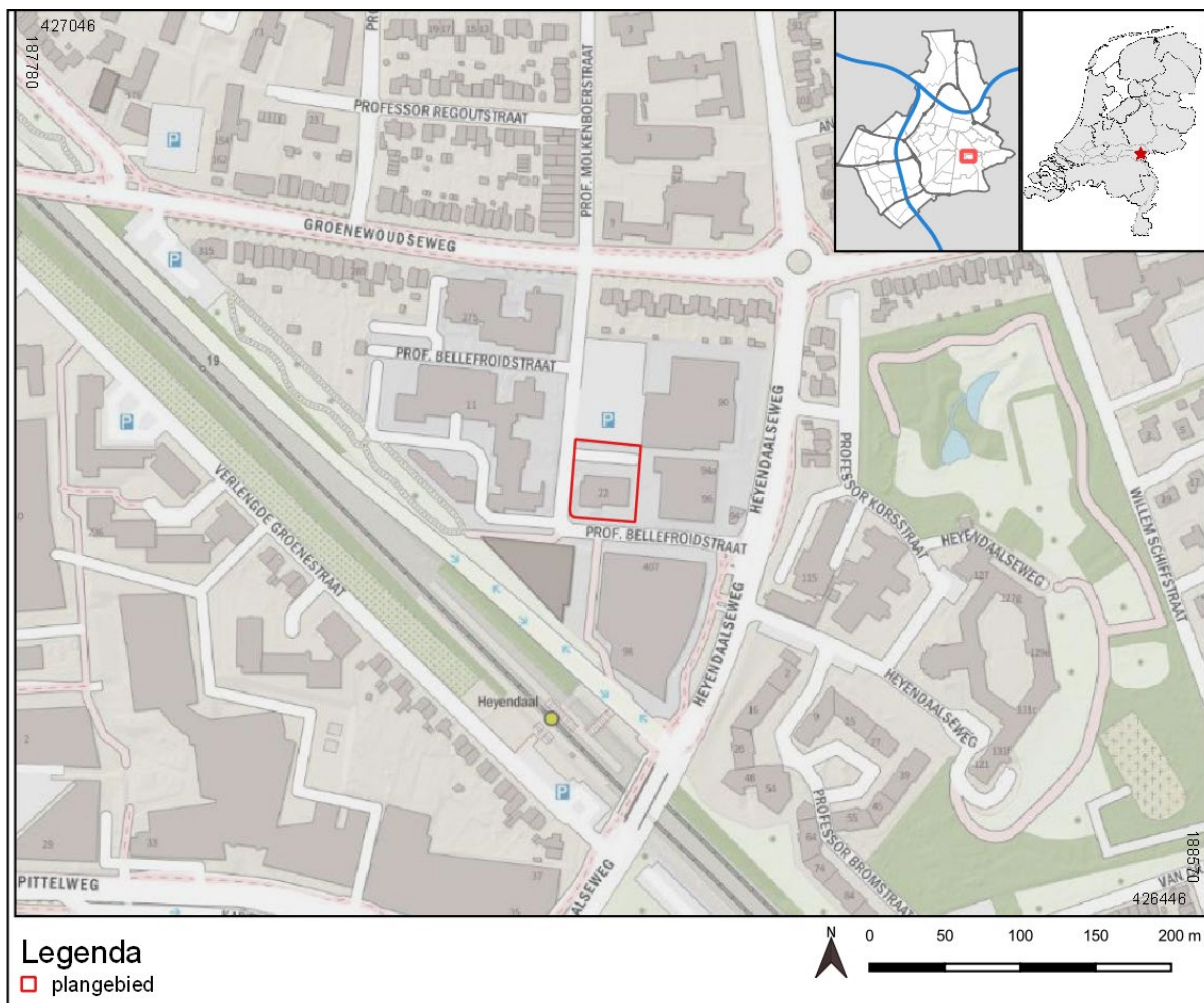
Er bestond een reële kans op het aantreffen van niet-gesprongen explosieven (NGE) omdat in het gebied hevig is gevochten tijdens de Tweede Wereldoorlog. Het archeologisch onderzoek is daarom uitgevoerd in samenwerking met een OCE-deskundige en een beveiligde graafmachine. Het OCE-onderzoek is uitgevoerd door de firma T&A uit Amsterdam.

Op de eerste dag van het proefsleuvenonderzoek zijn binnen en buiten het oostelijke deel van de noordelijk gelegen proefsleuf drie spots met asbest aangetroffen, waarna het werk door de gemeente is stilgelegd. Tijdens eerder uitgevoerd milieuonderzoek op het terrein is op het maaiveld een stukje asbestverdacht plaatmateriaal aangetroffen, maar niet in de bodem. Op 11 en 12 november 2020 is een aanvullend milieuonderzoek uitgevoerd, waarbij 15 kijksleufjes onder archeologische begeleiding zijn gegraven. Deze graafwerkzaamheden zijn uitgevoerd onder dezelfde archeologische condities als het reguliere proefsleuvenonderzoek.² Uit het aanvullende onderzoek bleek dat er wel sprake was van een asbestverontreiniging, maar niet in ernstige mate, waarop het proefsleuvenonderzoek op 6 en 7 januari kon worden afgerond.

Dit document bespreekt de eerste bevindingen van het archeologisch onderzoek. Tevens zal een advies geformuleerd worden met het oog op vervolgonderzoek of vrijgave van het terrein voor verdere ontwikkeling.

¹ Voor meer informatie, zie: Facetbestemmingsplan Archeologie, gemeente Nijmegen, januari 2014.

² Zie Pbs2_Wijzigingsblad PvE_NR.1_Methodiek, goedgekeurd door Carmen Harmsen (deskundige namens bevoegd gezag), d.d. 15-10-2020.

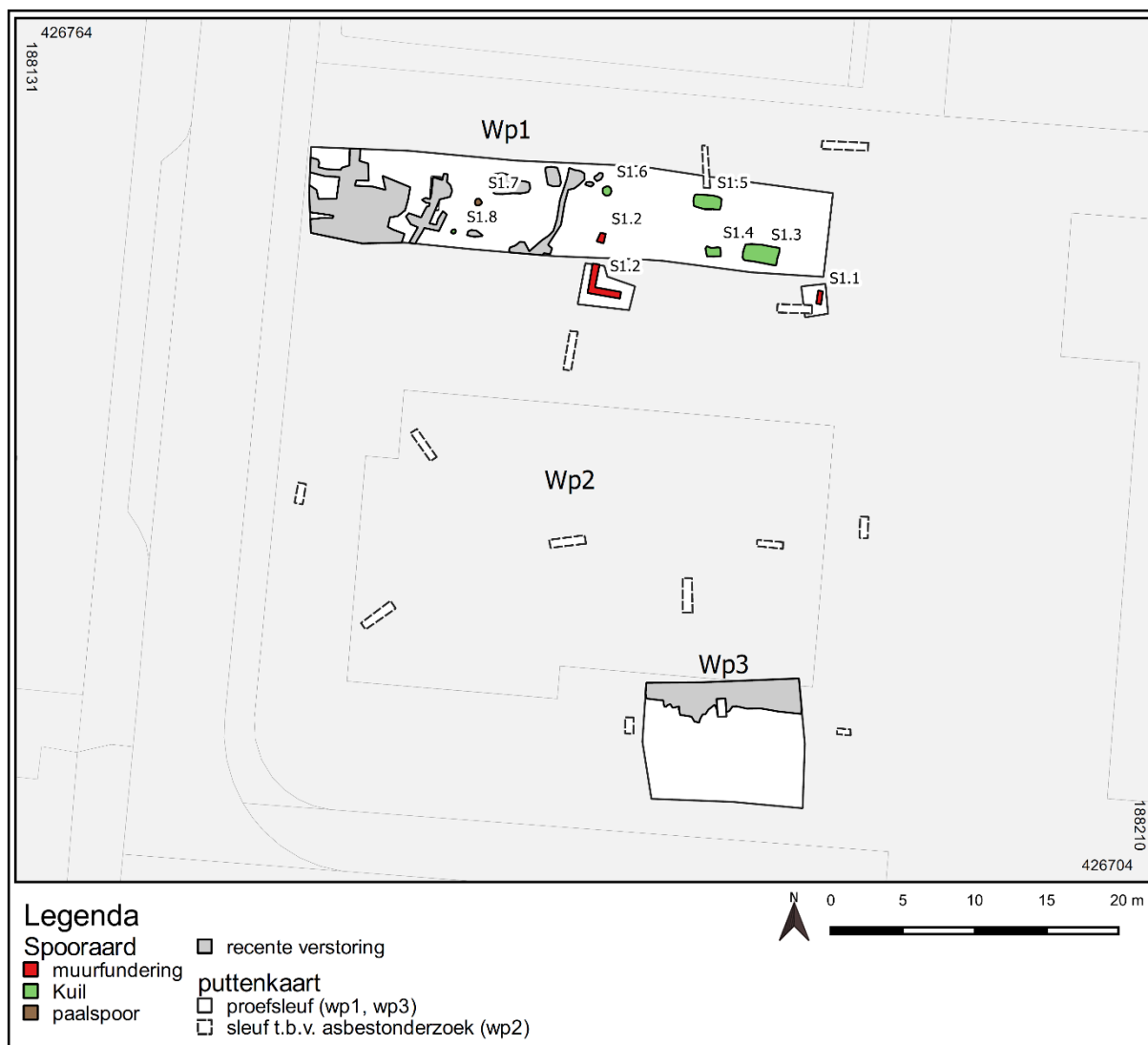
Figuur 1: Situering van het onderzoeksgebied op de topografische kaart. BABN

2 Eerste bevindingen

Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn in de noordelijke zone van het plangebied vijf kuilen, twee funderingen en een paalspoor aangetroffen die alle te relateren zijn aan de naoorlogse noodwoningen die op het terrein hebben gestaan (zie figuur 2). Deze woningen vormden onderdeel van de Gouverneursbuurt, een wijk die in 1967 weer is afgebroken. Oudere sporen zijn in de proefsleuven niet gevonden.

Het vondstmateriaal is deels afkomstig uit bovengenoemde sporen en deels uit een subrecente ophogingslaag en een vermoedelijk nieuwtijds akkerpakket. Dit materiaal stamt hoofdzakelijk uit de late nieuwe tijd, maar enkele aardewerkscherven en metalen objecten dateren uit oudere fasen van de nieuwe tijd.

Op basis van deze resultaten kan geconcludeerd worden dat binnen het plangebied geen archeologische vindplaats aanwezig is. Toekomstige ingrepen zullen dan ook geen behoudenswaardige archeologische resten verstoren.

Figuur 2: Alle-sporenkaart project Pbs2. BABN

3 Selectieadvies

Op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek adviseert BABN binnen deze locatie geen archeologisch vervolgonderzoek. Bodemingrepen zullen geen behoudenswaardige archeologische vindplaatsen verstoren en het perceel kan daarom worden vrijgegeven voor de voorgenomen ontwikkeling.

Met betrekking tot onderhavig advies kan contact opgenomen worden met het Bevoegd Gezag Archeologie van de gemeente Nijmegen.

Literatuurlijst

Arcadis, 2001: *Verkennd bodemonderzoek Professor Bellefroidstraat 22 in Nijmegen*.

Bruning, L., 2012: *Integrale Kennisagenda Archeologie Provincie Gelderland, Rivierengebied-Veluwe-Oost-Gelderland*.

Carmiggelt, A / P.J.W.M. Schulten 2002: *Veldhandleiding archeologie. Archeologie Leidraad 1*, Zoetermeer.

Gemeente Nijmegen 2009: *Archeologische Beleidskaart Gemeente Nijmegen*. Beschrijving van de terreinen, Nijmegen.

Gemeente Nijmegen 2014: *Facetbestemmingsplan Archeologie*, Nijmegen (Afdeling Stadsontwikkeling).

Habraken, J., 2013: *Archeologisch bureauonderzoek station Heyendaal in Nijmegen*, Nijmegen (Archeologische Berichten Nijmegen – Briefrapport 157).

Oosterbaan, J. / J. de Kramer 2016: *Een archeologisch bureauonderzoek en verkennend booronderzoek op campus Heyendaal*, Nijmegen (Archeologische Berichten Nijmegen – Briefrapport 219).

Huisman, D.J., 2006: *Eerste hulp bij kwetsbaar vondstmateriaal*. In: KNA-leidraad. Gouda.

Rossum, M. van / S. Ketelaar 2019: *Verkennend bodem- en asbestonderzoek Professor Bellefroidstraat 22 te Nijmegen*, Deventer.

SIKB 2018: *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie*, versie 4.1, Gouda.

Tunker, B.C., 2020a: *Bureauonderzoek Professor Bellefroidstraat 22, gemeente Nijmegen*, Nijmegen (Archeologische Berichten Nijmegen – Briefrapport 302).

Tunker, B.C., 2020b: *Programma van Eisen Professor Bellefroidstraat 22 Nijmegen*, Nijmegen.